

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

www.parohiaserbanvoda.ro

DUMINICA A 13-A DUPĂ RUSALII

Pilda lucrătorilor celor răi

†) SF. IERARHI VARLAAM,
MITROPOLITUL MOLDOVEI
ȘI IOAN DE LA RÂȘCA ȘI SECU,
EPISCOPUL ROMANULUI
SF. IERARHI ALEXANDRU, IOAN
ȘI PAVEL CEL NOU, PATRIARHII
CONSTANTINOPOLULUI

Pericopa evanghelică din duminică
aceasta, cu pilda lucrătorilor celor răi
din via Domnului (Mat.21,33-44) rostită
de Mântuitorul Hristos, ne arată cât
de râvnitoare, plină de dăruire
și recunoștință trebuie să fie lucrarea
noastră, la care am fost chemați fiecare
cu rostul lui, cler și credincioși în via lui
Hristos, care este Biserica.

CHEMARE ȘI SLUJIRE ÎN VIA LUI HRISTOS

Prin pilda aceasta se evidențiază
faptul că la împlinirea planului lui
Dumnezeu de mântuire a lumii, El
cheamă și așează pe poporul ales să devină
lucrător în via Sa, adică slujitor drept,
cinstit, smerit și responsabil, îndeplinind
întru toate voia Sa cea sfântă.

Astfel, Dumnezeu i-a încredințat din
iubire via Sa, să o păzească, să o lucreze și
să aducă rodul așteptat. Tot Stăpânul Dum-
nezeu, ne mai spune parabola, a împrejmuțit
via Sa cu gard, a săpat teacă și a pus turn de
veghe (harul Duhului Sfânt) pentru buna
păzire și ocrotire a viei.

Mai mult, a dat și lege prin Moise și a
ridicat profeți din sânul poporului ales, le-a
dat reguli și porunci morale și cultice, ca
prin lucrarea viei și în ascultare de Dum-
nezeu să ducă pe oameni la mântuire, via
îndeplinindu-și astfel menirea ei profetică
și eshatologică.

În loc să fie harnici și ascultători, cinstiți
și smeriți și plini de recunoștință față de
chemarea făcută de Dumnezeu, lucrătorii
viei au devenit răi, vicleni și lacomi, îndă-
rătnici și răzvrățiți, atunci când Stăpânul
viei, Dumnezeu a trimis pe slujitorii Săi să
ia rodul viei: ba mai mult, plini de răutate și
dornici să stăpânească ei, lucrătorii cei răi
i-au bătut pe cei trimiși, pe alții i-au lovit cu
pietre, iar pe alții i-au omorât. Așa au făcut
cei necredincioși, nevrednici și nedemni cu

prorocii și cu dreptii trimiși lor de Dum-
nezeu, dar și fariseii și cărturarii cu Însuși
Fiul lui Dumnezeu, precum și zice pilda:
„la urmă a trimis lor pe Fiul Său „...” iar
aceștia L-au prins și L-au scos din vie și
L-au ucis” exact cum a pățit Hristos
pentru noi.

Comportarea lucrătorilor răi ne arată că
aceștia sunt nerecunoscători față de Stă-
pânul adevărat al viei care este Dumnezeu
și se poartă cu dușmănie, răutate și fără
milă față de trimișii acestuia, ajungând să
se răzvrătească și să uneltească împotriva
Lui.

Pilda aceasta ne pune o întrebare
esențială și ne dă un răspuns semnificativ
la care să medităm cu toții: ce va face
Stăpânul viei lucrătorilor celor răi, nedemni
de chemarea lor?

Pe cei răi îi va pierde, iar via va fi în-
credințată altor lucrători care vor aduce
roadele la timpul lor, ne spune Evanghelia
(adică se va da neamurilor care vor veni la
Hristos, căci și acestea sunt chemate la
mântuire) sau „împărăția lui Dumnezeu se
va lua de la voi și se va da neamului care va
face roadele ei.”(v. 43.)

Subliniem deopotrivă actualitatea me-
sajului Evangheliei de azi, în spațiul lu-
crării Bisericii lui Hristos în lume, lucrare
la care sunt chemați și rânduiți, spre o
slujire deplină, demnă, curată și respon-
sabilă, atât slujitorii bisericii, adevărați
lucrători în via lui Hristos, cât și poporul
drept credincios și toți care ostensec în
câmpul slujirii misionare și social-filan-
tropice a Bisericii. ❖

Preot Eugen Moraru

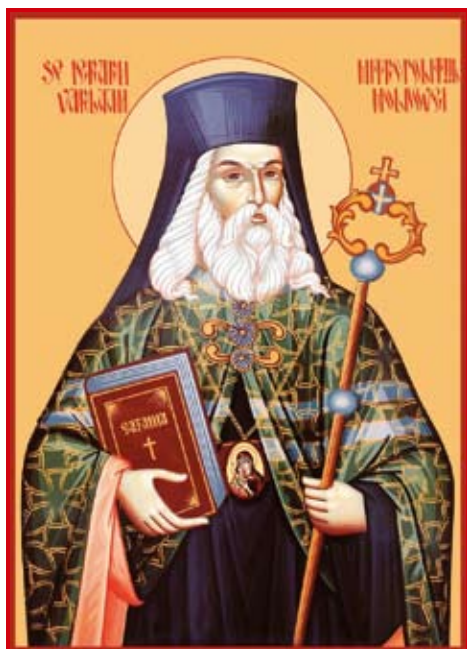
Împărăția se va lua de la voi

*Preoții Vechiului Testament, care
încetaseră a mai avea vreo speranță în
Dumnezeu pentru că erau plini de tot
răul, și-au ridicat mâinile chiar
împotriva lui Dumnezeu, întrucât ei au
știut că Hristos este Fiul lui Dumnezeu
și tot au renunțat a se feri de rău. Vă
uimește aceasta? Cu adevărat, fiecare
om al răului, în măsura în care ne
referim la voința sa, își ridică mâna și
omooară pe Dumnezeu, pentru că tot cel*

*care voit provoacă mânia lui Dumnezeu
sau nesocotește poruncile Sale, sau ia
numele Său în deșert, sau Îl hulește,
sau Îl nesocotește, sau privește la cer
cu mânie, sau își ridică mâna mândră
împotriva lui Dumnezeu în mânie, cu
siguranță Îl va omori dacă ar avea
șansa, doar ca să poată păcătui fără să
primească pedeapsa. ❖*

*Sfântul Ioan Gură de Aur
Din Omilii la Evanghelia după Matei*

SFÂNTUL IERARH VARLAAM AL MOLDOVEI

A fost Mitropolit al Moldovei între anii 1632-1653. Considerat părintele limbii române literare, a tradus și tipărit mai multe cărți de învățătură ortodoxă. Biserica Ortodoxă îl prăznuiește pe 30 august.

Pe numele de de mirean Vasile Moțoc, s-a născut în jurul anului 1580. Provenea se pare dintr-o familie de răzeși din Borcești, sat dispărut situat lângă Târgu-Neamț.

Dornic de viață călugărească, și-a îndreptat pașii spre schitul Zosim de pe valea pârauului Secu. Tânărul Vasile Moțoc a intrat în obștea noii mănăstiri Secu, ctitorie a lui Nestor Ureche și soția sa Mitrofana, unde deprinde greaca și slavona. Aici a fost călugărit cu numele de Varlaam. Fiind bun povătuitor, a fost numit egumen al mănăstirii, apoi, pentru strădaniile și virtuțile sale, a fost cinstit cu rangul de arhimandrit.

Ajunge sftenic de nădejde al domnitorului Miron Barnovschi al Moldovei în anul 1628, și este trimis în misiune la Moscova și Kiev. La întoarcere, află că domnitorul a plecat la Domnul și se retrage la mănăstirea Secu. Iar în 1632 este chemat la înalta treaptă de Mitropolit al Moldovei.

Noul Mitropolit unea învățătura cu rugăciunea și cuvântul înțelept cu fapta cea bună. În timpul păstoririi învățatului ierarh Varlaam, Mitropolia Moldovei s-a bucurat de mult ajutor din partea binecredinciosului domnitor Vasile Lupu.

Sprijinit și de Mitropolitul Petru Movilă al Kievului, Sfântul Ierarh Varlaam înființează prima tipografie românească din Moldova, în anul 1640, pe care o instalează la Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi” din Iași.

Ca un păstor bun și harnic, Mitropolitul a tipărit la Iași mai multe cărți de slujbă și de apărare a credinței ortodoxe, și anume: Cazania, Cele șapte taine, Răspunsul împotriva catehismului calvinesc, Pravila, Paraclisul Născătoare de Dumnezeu și altele. Lucrarea sa intitulată Cazania sau Carte românească de învățătură la duminicile de peste an, la praznice împărătești și la sfinți mari (1643) a fost prima carte românească tipărită în Moldova, numărându-se până astăzi între cele mai de seamă scrieri din istoria vechii culturi românești.

A tradus din limba slavonă, împreună cu câțiva ucenici, lucrarea „Scara” a Sfântului Ioan Scărarul. Astfel, egumenul, pe atunci, Varlaam făcea în Moldova primii pași de înlocuire a limbilor străine, greacă și slavonă, cu limba vorbită a poporului. Leastvița (Scara) Sfântului Ioan Scărarul se numără printre primele opere patristice filocalice traduse în limba română.

Vrednicul Mitropolit Varlaam al Moldovei era prețuit nu numai în țară, dar și în afara ei, numărându-se în anul 1639 printre cei trei candidați propuși pentru ocuparea scaunului de Patriarh ecumenic al Constantinopolului.

În timpul Mitropolitului Varlaam a fost zidită frumoasa și renumita biserică a Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi” din Iași, ctitoria cea mai cunoscută a lui Vasile Lupu. Aici a adus în 1641

moaștele Sfintei Cuvioase Parascheva, datorite domnitorului Vasile Lupu de Patriarhia Ecumenică de la Constantinopol, ca dar pentru plata către turcii a datoriilor Patriarhiei.

Înțelept apărător al drepte credințe și al unității Bisericii Ortodoxe în vremuri tulburi, Mitropolitul Varlaam s-a ocupat îndeaproape de organizarea Sinodului de la Iași din anul 1642, care a îndreptat și aprobat Mărturisirea de credință alcătuită de Mitropolitul Petru Movilă al Kievului în 1638.

Pentru a întări credința ortodoxă și a-i lumina pe tineri, Mitropolitul Varlaam l-a îndemnat pe domnitorul Vasile Lupu să întemeieze la Iași în anul 1640 prima școală de grad înalt din Moldova, după modelul Academiei duhovnicești de la Kiev, înființată acolo de Sfântul Ierarh Petru Movilă. Noul așezământ de cultură din Moldova, în care se preda în limbile greacă, slavonă și română, se afla în incinta Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi”.

După pierderea scaunului domnesc de către Vasile Lupu în anul 1653, Mitropolitul Varlaam, doritor de liniște și de rugăciune, se retrage la Mănăstirea Secu, unde în august 1657 se strămută în veșnicie. Cele agonisite în timpul vieții sale le-a dăruit Mănăstirii Secu. A fost înmormântat în zidul de miazăzi al bisericii Mănăstirii Secu.

Pentru viața sa sfântă, Biserica Ortodoxă Română l-a canonizat în anul 2007 ❖

Sfântul Ierarh Ioan de la Râșca și Secu

Născut într-un sat smerit din Vrancea, în familia razeșilor Gheorghe și Anastasia, rudă a Mitropolitului Varlaam, va fi și el atras de viața monahală. Intră în mănăstirea Râșca, unde va primi și tunderea în monahism în anul 1630.

Apoi se va muta la Secu, în fosta chilie a Mitropolitului Varlaam. La ceva vreme este trimis în cetatea Neamț, unde domnitorul Vasile Lupu, ctitorise o mănăstire. Aici sfântul Ioan va stăruie în nevoință și învățătură. Aici ar fi botezat-o în 1650 pe fiica armașului Joldea, fiindu-i și duhovnic. Această fată era Cuvioasa Teodora de la Sihla.

Din anul 1665 va fi rânduit egumen în Mănăstirea Secu.

Socotit vrednic, va fi hirotonit Episcop de Huși în anul 1667. Timp de șapte ani, cu multe greutateți va sluji jertfelnic pe cei păstoriți, făcând milostenii și mângâind pe cei bolnavi. În

această perioadă s-a împrietenit cu Sfântul Dosoftei al Moldovei, aflat pe atunci în scaunul episcopal din Roman, pe care din 1674 îl va ocupa Sfântul Ierarh Ioan.

Ca episcop s-a îngrijit de zidirea Mănăstirea Mera. Nu departe se afla și Mănăstirea Vărzărești, la care, până la terminarea noii mănăstiri va aduce câteva maici, printre care și pe Cuvioasa Teodora.

În 1685 Sfântul Ioan pleacă la Domnul. Este înmormântat la Secu, lângă Mitropolitul Varlaam, slujba înmormântării fiind condusă de Mitropolitul Dosoftei. Rămânând fără duhovnic, Cuvioasa Teodora se retrage în pustie, aproape de Schitul Sihla de azi.

Canonizarea Sfântului Ierarh Ioan de Râșca și Secu s-a făcut de Biserica Ortodoxă Română în anul 2008, cu zi de prăznuire 30 august, actul de canonizare cuprinzând și alți 8 sfinți nemțeni. ❖

DE LA 1 SEPTEMBRIE ÎNCEPEM UN NOU AN BISERICESC

Lăsăm în urmă ultimele două mari sărbători ale anului bisericesc: Adormirea Maicii Domnului, pe 15 august și Tăierea cinstului cap al Sfântului Proroc Ioan Botezătorul, pe 29 august. Deși două morți, ele ne vorbesc de viața veșnică și ne îndeamnă la pocăință și la luare aminte. Începem noul an bisericesc cu o sărbătoare dăătoare de speranță: Nașterea Maicii Domnului, care a adus în lume zorii iertării și mântuirii.

Privim deci spre noul an cu încredere, căci ne așteaptă un alt urcuș duhovnicesc, având ajutor sfinții pe care îi sărbătorim în fiecare zi, și călăuze pe Hristos și Maica Domnului, ale căror sărbători împărătești sunt rememorări ale istoriei mântuirii,

Ne întoarcem privirea spre ce vom face în continuare în parohia noastră, în special la lucrările ce se cer făcute în biserică. Despre acestea ne-a vorbit Părintele paroh Dinu Pompiliu duminică 23 august, după Sfânta Liturghie. Ne-a adus aminte de realizările pe care le-am avut din pronia lui Dumnezeu și cu ajutorul Maicii Domnului în biserică noastră. Să nu uităm însă că nimic nu s-a făcut fără implicarea suflătoare și materială a enoriașilor, fără jertfa lor și a părinților slujitori. Căci nimic valoros și trainic nu se face fără trudă și fără jertfă.

De acum privim înainte, la cele care așteaptă efortul și implicarea noastră, a tuturor. Nădăjduim mai ales să începem lucrările de pictură a bisericii, căci ele au stagnat din lipsa fondurilor. Apoi, suntem pe cale de a termina și aduce în biserică o frumoasă și valoroasă copie a icoanei Maicii Domnului Ierusalimitană, cea care face minuni la biserică Sfântului Mormânt al Maicii Domnului de la Ierusalim.

O veste mare dată de Părintele Dinu este aceea că avem în sfârșit moaștele Sfântului Ierarh Nicolae, primite în dar de la Bari. Dar desigur ele nu pot fi scoase la închinare decât atunci când, cu cinste și mare evlavie, le vom așeza într-o raclă potrivită, frumoasă și demnă, pe măsura recunoștinței noastre. Căci știm că nu de puține ori rugăciunile la Sfântul Ierarh Nicolae, apărătorul familiei și al credinței, au găsit răspuns în ajutorul minunat primit de la Sfânt. Așa cum dragostea unor enoriași ai parohiei a făcut să avem astăzi un frumos chivot al bisericii, care se află după cum știm în Sfântul Altar, iar generozitatea tăcută a altora a făcut

posibilă punerea moaștele Sfântului Paisie de la Neamț într-o raclă deosebită, nădăjduim că vom ști să-i mulțumim și Sfântului Nicolae, dăruind lăcaș pe măsură și moaștelor sale.

Ne stau în față și multe alte activități misionare, cultural educative și nu în ultimul rând social-filantropice. Ele nu au fost oprite nicio clipă, dar odată cu începerea noului an bisericesc, ele se vor diversifica și vor căpăta amploare. Să vorbim numai de activitățile cu tinerii și copii, căci vacanța se apropie de

sfârșit, iar până când clopoțelul va suna nu mai sunt decât două săptămâni.

Așadar, toți suntem așteptați, e loc pentru toți, după puterile și talantul fiecăruia, să punem creștinește umărul la lucrările bisericii și la ajutorarea semenilor noștri. Pentru că aici, în Parohia Șerban Vodă, învățăm continuu ce înseamnă comuniunea, într-o lume din păcate din ce în ce mai înstrăinată. Dar mai ales, învățăm că noi suntem Biserica, de aceea noi suntem chemați la lucrare sfântă în biserică și parohie. ❖

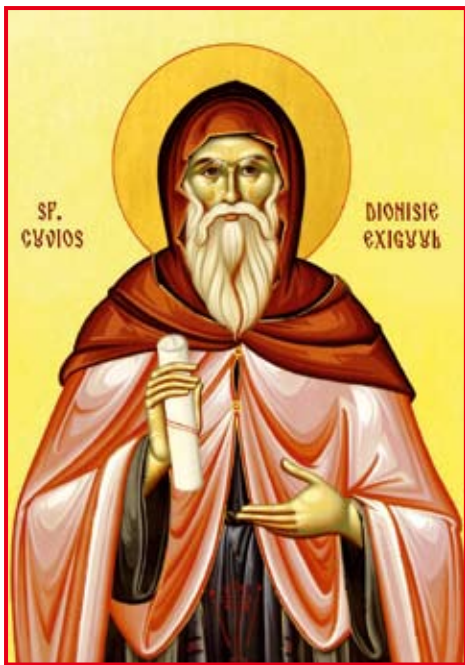
Indictionul sau Noul An bisericesc

Începutul Anului Nou bisericesc a fost instituit de către Sfinții Părinți la Sinodul I de la Niceea, când s-a rânduit să se sărbătorească data de 1 septembrie ca un început al mântuirii creștinilor, în amintirea intrării lui Hristos în mijlocul adunării evreilor vestind tuturor „anul bineplăcut Domnului”. S-a hotărât de către Sfinții Părinți (318) participanți la Sinodul I Ecumenic de la Niceea din anul 325, pe considerentul că începutul activității de propovăduire a Evangheliei de către Mântuitorul nostru Iisus Hristos s-a făcut la începutul lunii septembrie, deoarece după

calendarul iudaic intrarea în sinagoga din Nazaret (Luca 4, 14-19) a Mântuitorului, după întoarcerea din pustia Carantaniei, a fost în luna a șaptea, numită Tișri (care corespunde în calendarul nostru lunii septembrie).

Biserica Mântuitorului Hristos prăznuiește începutul anului creștinesc în locul celui vechi, călăuzindu-se la viața cea nouă, cum spune Sfântul Apostol Pavel: „Împreună cu El ne-am îngropat prin botez într-o moarte: precum Hristos a înviat din morți prin slava Tatălui, așa și noi întru înnoirea vieții să umblăm” (Romani 6, 4). ❖

SFÂNTUL CUVIOS DIONISIE CEL SMERIT

Născut în jurul anului 470 în Scitia Mică, a ales de tânăr viața monahală în una dintre mănăstirile eparhiei Tomisului. Dorind să studieze teologia mai profund, pleacă în Orient, mai întâi la Locurile Sfinte, oprindu-se îndelung la Mormântul Domnului, apoi în Asia Mică, stabilindu-se la o mănăstire din Constantinopol.

Pentru că știa foarte bine greaca și latina, a fost trimis la Roma, unde papa Ghelasie avea nevoie de un traducător pentru canoanele Sinoadelor Ecumenice și scrierile patristice răsăritene.

În anul 496 Cuviosul Dionisie ajunge la Roma și intră în Mănăstirea „Sfânta Anastasia“. Pe lângă traduceri, Cuviosul se va ocupa și cu predarea dialecticii la Universitatea Vivarium din Calabria. Acolo l-a cunoscut și s-a împrietenit cu Casiodor.

Un frumos portret al Cuviosului Dionisie a rămas de la Casiodor. Acesta ne spune despre Cuviosul Dionisie că era „de neam scit, dar de obiceiuri întru totul romane, foarte priceput la ambele limbi, cunoscător perfect al Sfintei Scripturi și al Dogmaticii, înțelept și simplu, învățat și smerit, cu vorbă puțină, feciorelnic, blând, plângând când auzea vorbe de veselie nepotrivite, postitor, fără să osândească pe cei care mâncau; mânca rar și atunci lucruri obișnuite, știa să se abțină în mijlocul plăcerilor, la mesele trupești știa să aducă întotdeauna mâncări duhovnicești, dar participa și la conversații nebisericești, răspundea strălucit la orice întrebare i se punea. În el era multă simplitate împreună cu înțelepciune, smerenie împreună cu învățătură, moderație împreună cu talentul de a

vorbi, încât se socotea un nimic sau unul dintre cei din urmă slujitori, deși era vrednic, fără îndoială, de societatea regelor.“

La Roma va primi Taina Preoției, cu siguranță până prin anul 499.

Cuviosul Dionisie se va ocupa și de data Sfintelor Paști, o altă problemă a Bisericii Romei. Stabilirea datei pascale fusese încredințată de Sinodul I Ecumenic de la Niceea Bisericii din Alexandria Egiptului, însă romanii se îndepărtaseră de această tradiție. În anul 525, într-o lucrare intitulată „Cartea despre Paști“, Cuviosul Dionisie argumentează adoptarea de către apuseni a datinei alexandrine. Totodată, adaugă o pascalie în completarea Sfântului Chiril cu datele Sfintelor Paști pentru anii 532-626.

Se știe că Sfântul Dionisie a deprins astronomia în timpul uceniciei la Alexandria. El a propus numărătoarea

anilor „de la Întruparea Domnului nostru Iisus Hristos, iar nu de la împăratul Dioclețian, ca până atunci, pentru ca astfel să fie tuturor mai cunoscut începutul nădejdi noastre și pentru ca să apară mai clară cauza răscumpărării neamului omenesc, adică Patimile Mântuitorului nostru.“ Era creștină astfel întemeiată a intrat în vigoare la Roma în anul 527, iar până la începutul mileniului al doilea a fost adoptată în toată lumea creștină.

Cuviosul Dionisie cel Smerit „a murit în mireasma sfințeniei“ pe la anul 545, în Italia. Numindu-se pe sine „Exiguus“, adică „smerit“, s-a înălțat. Casiodor îi adresa, încă din timpul vieții, cuvinte de invocare, asemenea unui sfânt canonizat: „Să mijlocească pentru noi, el care obișnuia să se roage împreună cu noi, ca să putem fi ajutați acum prin meritele lui, cu rugăciunea căruia am fost întăriți aici pe pământ.“ ❖

Cinci mari comunități creștine din Orient sunt amenințate cu dispariția

Siria, patria Sfântului Ioan Gură de Aur, țară a sfinților stâlpnici este astăzi spațiul în care creștinătatea a suferit cea mai cruntă lovitură.

Olovitură în coasta deja sângerândă a Mântuitorului Iisus Hristos. În doar cinci ani de război civil, întreaga populație a suferit – indiferent de religie. În urmă cu cinci ani, în Siria, comunitatea creștină număra cu mult peste un milion de membri. Astăzi, mai sunt doar câteva mii. Sute de biserici au fost vandalizate, iar cimitire, mănăstiri, case aparținând creștinilor au fost, pur și simplu, confiscate. Cifrele prezentate de anumite agenții de presă sunt înfiorătoare, deși un raport pe hârtie nu poate cuprinde nici măcar o viață.

Oxfam Internațional a raportat în această lună dezastrul prin care a trecut

Siria în ultimii cinci ani: „Războiul civil sirian, care a început în anul 2011, a lăsat în urmă 100.000 de victime dintre civili, printre care aproape 10.000 de copii. Pierderile militare de ambele părți trec de 100.000 de victime, la care se adaugă aproape 4 milioane de sirieni refugiați în Liban și țări europene – în timp ce 7.600.000 de persoane au fost strămutate în interiorul țării“.

Creștinii dispar din Orient. În morminte sau peste granițe. În tot acest context, un fapt neglijat de autoritățile siriene, dar și de cele internaționale este dispariția din Siria și Irak a cel puțin cinci comunități creștine, cu o continuitate de aproape 2000 de ani, fără întrerupere: Patriarhia Ortodoxă a Antiohiei și a Întregului Orient, Biserica Siriană Iacobita, Biserica Siriană de Răsărit, Patriarhia Armeană de Orient și Patriarhia Siro-Caldeeană. ❖

Nicolae Pintilie

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 30 AUGUST - 6 SEPTEMBRIE 2015

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 30 august	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 13-a după Rusalii (Pilda lucrătorilor celor răi) Utrenia, Sfânta Liturghie
Marti 1 septembrie	07 ³⁰ -10 ⁰⁰	Începutul anului bisericesc – Sfânta Liturghie, Te Deum
Miercuri 2 septembrie	07 ³⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie
Miercuri 2 septembrie	17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfântul Maslu
Vineri 4 septembrie	07 ³⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie
Vineri 4 septembrie	17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Vecernie cu Litie, Acatist
Sâmbătă 5 septembrie	07 ³⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie, Pomenirea morților
Sâmbătă 5 septembrie	17 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Vecernie
Duminică 6 septembrie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 14-a după Rusalii (Pilda nunții fiului de împărat) Utrenia, Sfânta Liturghie

CONTRIBUȚIA ENORIAȘILOR PAROHIEI ȘERBAN VODĂ PENTRU ANUL 2015 A FOST STABILITĂ LA 100 LEI